

1. Z którego roku brane są pod uwagę średnie wielkości gospodarstw?

Średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju dla naboru przeprowadzanego w danym roku przyjmuje się na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa ARiMR dla roku poprzedzającego zgodnie z:

- 1) przepisami o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego – w 2022 r.;
- 2) ustawą PS WPR – w 2023 r. i w kolejnych latach.

2. W jakim czasie beneficjent jest zobligowany wykazać wzrost wartości ekonomicznej gospodarstwa?

Wskaźnikiem osiągnięcia ww. celu jest wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa w roku docelowym, czyli ostatnim roku kalendarzowym, w którym realizowany jest biznesplan, w stosunku do wielkości ekonomicznej w roku wyjściowym. Należy podkreślić, że biznesplan nie może być realizowany dłużej niż 3 lata.

3. Młody rolnik potwierdza wydatkowanie 140 tys. zł netto, czy musi potwierdzić również wydatkowanie pozostałej kwoty premii?

Biznesplan przewiduje inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne związane z rozpoczęciem i rozwojem działalności rolniczej w gospodarstwie w zakresie wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży nieprzetworzonych produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, o szacunkowej wartości w kwocie netto wynoszącej co najmniej 70% kwoty pomocy.

Drugą ratę pomocy wypłaca się, jeżeli beneficjent zrealizował w przyjętym terminie, nie dłuższym niż 3 lata kalendarzowe następujące po roku wyjściowym, założenia biznesplanu, w tym:

- 1) zrealizował zaplanowane inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne związane z rozpoczęciem i rozwojem działalności rolniczej w gospodarstwie w zakresie wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub ich przygotowania do sprzedaży;
- 2) zrealizował działania inne niż inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, związane z rozpoczęciem i rozwojem działalności rolniczej w gospodarstwie, które przewidział w biznesplanie.

Weryfikacja realizacji biznesplanu odbywa się w ujęciu rzeczowym, a nie finansowym, co oznacza, że sprawdzany jest sam fakt realizacji inwestycji, a nie udział poniesionych kosztów realizacji danej inwestycji w środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne w kwocie pomocy.

Dokumentem potwierdzającym realizację operacji w rozliczeniu rzeczowym jest protokół odbioru. Beneficjent może zostać poproszony o przedłożenie przykładowo faktury, ale wyłącznie w celu potwierdzenia faktu realizacji inwestycji, a nie w celu porównania szacunkowych kosztów inwestycji z kosztami poniesionymi.

Wydatki podlegają objęciu pomocą finansową, o ile:

- 1) zostały objęte wnioskiem o przyznanie pomocy;
- 2) są niezbędne do realizacji operacji;

- 3) spełniają wymogi racjonalnego i oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
- 4) zostały uwzględnione w biznesplanie;
- 5) są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Zasadnicze elementy oceny racjonalności obejmują:

- ocenę uzasadnienia ekonomicznego operacji/projektu (sprawdzone jest np. dostosowanie wydajności maszyny lub mocy ciągnika do skali i intensywności prowadzonej działalności produkcyjnej), w tym pod względem efektywności kosztowej wydatków oraz ich niezbędności i przydatności do osiągnięcia celów pośrednich i końcowych operacji / projektu i racjonalnego powiązania wydatków z zakresem rzeczowym i celem operacji. W przypadku zakresu rzeczowego weryfikowana jest przydatność maszyny do wymagań stosowanych w gospodarstwie technologii produkcji rolniczej. W przypadku kryterium ekonomicznego sprawdzane jest dostosowanie wydajności maszyny lub mocy ciągnika do skali i intensywności prowadzonej działalności produkcyjnej. Spełnienie obu tych wymagań może świadczyć o racjonalności doboru sprzętu rolniczego do gospodarstwa i jest jedną z przesłanek pozytywnej oceny projektu,
- ocenę zgodności z zasadą oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi, czyli ponoszenia wydatków w należyтым czasie oraz po najlepszej cenie,
- ocenę efektywności kosztowej, tj. osiągnięcie najlepszych efektów po najniższych kosztach z ukierunkowaniem na uzyskanie optymalnej nadwyżki korzyści ekonomicznych / efektów nad wydatkami,
- ocenę skuteczności wydatków, tj. możliwości poniesienia wydatków w zaplanowanej wysokości i terminach umożliwiającym terminową realizację operacji,
- ocenę czy wydatki nie mają charakteru odtworzeniowego w odniesieniu do zasobów posiadanych przez wnioskodawcę,
- sposób dokumentowania przeprowadzonej oceny racjonalności (np. cenniki, porównywanie ofert, wydruki z Internetu),
- ocenę kosztorysów inwestorskich – załączanych, gdy planuje się inwestycję budowlaną, z wykorzystaniem powszechnie stosowanych katalogów norm i normatywów oraz wyłącznie na podstawie dostępnych i stosowanych baz zawierających ceny katalogowe,
- możliwość wykorzystania istniejących opracowań przy ocenie właściwego doboru parametrów / wydajności maszyn rolniczych do potencjału i struktury produkcji gospodarstwa.

Wydatki rozliczane uproszczoną metodą, na podstawie określonej w WOPP kwoty ryczałtowej, są traktowane jako wydatki poniesione. Niemniej beneficjent jest zobowiązany do przedstawienia dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie rezultatów, wykonanie produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o przyznanie pomocy.

Weryfikacja wydatków rozliczanych za pomocą uproszczonych metod dokonywana jest w oparciu o faktyczny postęp realizacji projektu/operacji i osiągnięte wskaźniki, przy czym: w przypadku kwot ryczałtowych – weryfikacja wydatków polega na sprawdzeniu, czy działania zadeklarowane w biznesplanie przez beneficjenta zostały zrealizowane i określone w umowie o przyznaniu pomocy wskaźniki produktu lub rezultatu osiągnięte – na podstawie dokumentów potwierdzających rzeczową realizację biznesplanu, takich jak protokoły odbioru.

4. Czy oceniając przychody z działalności nierolniczej w kontekście młodego rolnika, będą brane pod uwagę przychody współmałżonka czy tylko wnioskodawcy?

Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 dla interwencji I.11 Premie dla młodych rolników oraz regulamin naboru wniosków dla interwencji I.11, wskazują, że przy ocenie spełnienia warunku osiągnięcia co najmniej 60-procentowego udziału przychodów uzyskiwanych z działalności rolniczej i okołorolniczej we wszystkich przychodach, będą brane pod uwagę przychody osiągnięte przez beneficjenta.

5. Na jakiej podstawie, na podstawie jakich dokumentów będą określane przychody nierolnicze oraz rolnicze w świetle zobowiązania 60% przychodu z rolnictwa?

Dokumentowanie przychodów z działalności rolniczej będzie odbywało się, zgodnie z sekcją V.1.2. wytycznych szczegółowych, na podstawie prowadzonej w gospodarstwie rachunkowości rolniczej w ramach Polskiego FADN lub przy pomocy narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa.

Dokumentami, które będą podstawą wpisów w rejestrze Przychodów Narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa rolnego w odniesieniu do działalności rolniczej i okołorolniczej będą:

- faktura VAT lub faktura VAR RR,
- paragon fiskalny kas rejestrujących,
- umowa kupna-sprzedaży lub umowa dzierżawy wraz z potwierdzeniem wpływu na konto bankowe,
- wyciągi bankowe (w zakresie odsetek, dotacji, odszkodowań)
- rachunki
- zestawienia sprzedaży
- zestawienia przychodów

Na stronie internetowej Agencji, pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/arimr/premie-dla-mlodych-rolnikow---nabor-wnioskow-od-30-sierpnia-do-29-wrzesnia-2023-r>

znajduje się link do narzędzia oceny ekonomicznej gospodarstwa rolnego opracowane przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy.

Pozostałe dochody (z działalności pozarolniczej) będą mogły być udokumentowane przy pomocy innych wiarygodnych dokumentów potwierdzających ich osiągnięcie np. rozliczeń podatkowych z urzędem skarbowym w formie deklaracji PIT, CIT itp.

6. Zwracam się z zapytaniem czy w przypadku, gdy gospodarstwo przejmuję w całości po ojcu w formie spadku zostaną nadane punkty za przekazanie gospodarstwa w całości oraz różnicę wieku?

Zgodnie z wytyczną szczegółową oraz regulaminem, jednym z kryteriów wyboru operacji, za które Wnioskodawca może uzyskać punkty jest:

- przejmowanie przynajmniej jednego gospodarstwa w całości i na własność.

Przez przejmowanie gospodarstwa w całości i na własność rozumie się nabycie wszystkich użytków rolnych [UR] oraz zwierząt gospodarskich wchodzących w skład gospodarstwa

przynajmniej jednej przekazującej osoby fizycznej, z tym, że własnością osoby przekazującej lub w jej posiadaniu mogą pozostać UR o powierzchni nie większej niż 0,5 ha.

- różnica wieku pomiędzy przekazującym gospodarstwo a młodym rolnikiem.

Punkty są przyznawane za różnicę wieku pomiędzy osobą fizyczną przekazującą gospodarstwo w całości i na wyłączną własność lub do małżeńskiej wspólności majątkowej a Wnioskodawcą / młodym rolnikiem, przy czym własnością osoby przekazującej lub w jej posiadaniu mogą pozostać UR o powierzchni nieprzekraczającej 0,5 ha.

W przypadku, gdy przejęcie gospodarstwa rolnego nastąpiło w całości w wyniku dziedziczenia ustawowego czy też testamentowego, przyznane zostaną punkty za przejmowanie przynajmniej jednego gospodarstwa w całości, gdyż w wyniku dziedziczenia dochodzi do sytuacji, w której wnioskodawca nabywa grunty (gospodarstwo), należące uprzednio do spadkodawcy.

Nie będzie jednak możliwym przyznanie punktów Wnioskodawcy za różnicę wieku pomiędzy przekazującym gospodarstwo a przyjmującym, gdyż do faktycznego przekazania gospodarstwa pomiędzy rolnikiem przekazującym a otrzymującym nie dojdzie, albowiem gospodarstwo jest przejmowane w drodze różnych form dziedziczenia, a nie bezpośrednio od przekazującego.

7. Czy w ramach programu „Premia dla młodych rolników 2023” można zakupić ziemię od podmiotu (ojca) który część swoich gruntów oddaje w ramach przekazania gospodarstwa?

Na podstawie wytycznej szczegółowej, zgodnie z sekcją IV.2.4. „Inne warunki przedmiotowe”, nie są wspierane m.in. inwestycje polegające na dokonaniu zakupów od małżonka beneficjenta, rodzeństwa beneficjenta, wstępnego lub zstępnego beneficjenta, wstępnego lub zstępnego małżonka beneficjenta ani rodzeństwa małżonka beneficjenta.

W związku z powyższym, w ramach interwencji I.11 Premia dla młodych rolników nie ma możliwości zakupu ziemi od ojca.

8. Czy przystąpienie do korzystania z doradztwa indywidualnego dla osób rozpoczynających po raz pierwszy prowadzenie gospodarstwa jako młody rolnik w ramach interwencji PS WPR „Kompleksowe doradztwo rolnicze” (punkt 4 z listy załączników/oświadczeń) jest warunkiem koniecznym? Jeśli tak, to czy jest to warunek konieczny w każdym przypadku, nawet jeśli osoba aktualnie prowadzi już gospodarstwo?

Zgodnie z informacjami zawartymi w sekcji V.1.2. wytycznej szczegółowej, warunkiem wypłaty pierwszej raty pomocy jest przystąpienie beneficjenta do korzystania z doradztwa indywidualnego dla osób rozpoczynających po raz pierwszy prowadzenie gospodarstwa jako młody rolnik w ramach I.14.2 (interwencja Kompleksowe doradztwo rolnicze w ramach PS WPR). od dnia przyznania przedmiotowej pomocy.

Zawierając umowę o przyznaniu pomocy beneficjent zobowiązuje się do przystąpienia do korzystania z doradztwa indywidualnego dla osób rozpoczynających po raz pierwszy prowadzenie gospodarstwa jako młody rolnik w ramach I.14.2 **niezwłocznie po zawarciu umowy o przyznaniu pomocy**, jednakże najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy (zgodnie z postanowieniem umowy o przyznaniu pomocy dla I. 11, której formularz jest dostępny na stronie internetowej ARiMR). Ubiegając się o wypłatę pierwszej raty pomocy, beneficjent powinien udokumentować realizację tego warunku wypłaty pierwszej raty. Brak realizacji tego warunku, podobnie jak i innych warunków wypłaty pierwszej raty pomocy, skutkuje odmową wypłaty pierwszej raty pomocy i wypowiedzeniem umowy przez ARiMR.

Oznacza to, że każdy Wnioskodawca rozpoczynający po raz pierwszy prowadzenie gospodarstwa (także ten, który już prowadzi gospodarstwo) powinien skorzystać z doradztwa dla młodych rolników w ramach interwencji PS WPR „Kompleksowe doradztwo rolnicze”.

9. Czy posiadając ukończone LO bez zdanej matury, czy aby uzyskać punkty za posiadane kwalifikacje zawodowe wystarczy przedstawienie certyfikatu kwalifikacji zawodowej? (ROL.04)

Zgodnie z informacjami zawartymi w wytycznej szczegółowej, dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji zasadniczych zawodowych w zawodach, o których mowa w sekcji IV.1.3 w ust. 2 pkt 4 jest:

- 1) świadectwo ukończenia szkoły z uzyskanym tytułem wykwalifikowanego robotnika w zawodzie lub dyplom ukończenia szkoły z tytułem wykwalifikowanego robotnika albo
- 2) dyplom uzyskania tytułu zawodowego, lub
- 3) dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, lub
- 4) dyplom zawodowy, lub
- 5) świadectwo (świadectwa) potwierdzające kwalifikację lub certyfikat (certyfikaty) kwalifikacji zawodowej lub świadectwo czeladnicze.

W opisanym przypadku jest to świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie rolnik w zakresie kwalifikacji zawodowej ROL.04. Prowadzenie produkcji rolniczej, które uzyskuje się po ukończeniu kursu zawodowego i zdaniu egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.

Mając na uwadze powyższe, uzyskane wykształcenie (skończone liceum ogólnokształcące), spełniony byłby warunek określony w wytycznej szczegółowej, dotyczący posiadania wymaganych kwalifikacji zawodowych i uprawnia do uzyskania 3 punktów.

10. Chciałbym się dowiedzieć czy planowane są na 2024 rok jakieś dotacje na budowę budynków inwentarskich na bydło, bądź rozbudowę lub chociaż wyposażenie?

Zgodnie z Wytyczną szczegółową w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.11. Premie dla młodych rolników, w ramach inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne uwzględnia się przede wszystkim następujące kategorie inwestycji:

- 1) inwestycje budowlane związane z budynkami lub budowlami wykorzystywanymi do wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania ich do sprzedaży;
- 2) zakup nieruchomości rolnych;
- 3) zakup stada podstawowego zwierząt gospodarskich;
- 4) inwestycje w nasadzenia trwałe w sadach i na plantacjach wieloletnich;
- 5) zakup nowych maszyn, urządzeń, wyposażenia, sprzętu, w tym sprzętu komputerowego, służących wsparciu wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania ich do sprzedaży;
- 6) zakup wartości niematerialnych i prawnych służących wsparciu wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania ich do sprzedaży, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż 1 rok (między innymi programy komputerowe).

Środki trwałe, o których mowa powyżej:

- są przeznaczone na potrzeby prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie beneficjenta,
- mają przewidywany okres ekonomicznej użyteczności dłuższy niż 1 rok,
- są kompletne i zdadne do użytku w dniu przyjęcia do użytkowania – dotyczy inwestycji, o których mowa w ww. pkt 5.

Jednocześnie informuję, że nie są wspierane inwestycje realizowane na gruntach innych niż stanowiące wyłączną własność wnioskodawcy lub beneficjenta, lub przedmiot jego małżeńskiej wspólności majątkowej – w przypadku inwestycji budowlanej, zakupu nieruchomości rolnych, inwestycji w nasadzenia trwałe w sadach i na plantacjach wieloletnich.

Oznacza to, iż w ramach interwencji I.11 Premie dla młodych rolników oraz interwencji zgodnie z zapisami wytycznych szczegółowych, wspierane są inwestycje związane z budową oraz wyposażeniem budynków i budowli, pod warunkiem spełnienia pozostałych wymaganych warunków, o których mowa w ww. wytycznych.

Nabory wniosków (w tym w roku 2024) planowane są w pierwszym półroczu danego roku.

11. Chcąc składać na Młodego rolnika muszę posiadać numer EP. Problem z tym że mój mąż ma już nadany numer i składał na dopłaty bezpośrednio na siebie. Agencja nie da mi drugiego numeru także co mam zrobić w tej sytuacji? MR miałby być na mnie z tego powodu że będzie przekazana ziemia przez ojca.

Zapisy zawarte w Regulaminie naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.11 Premie dla młodych rolników określają wprost, iż pomoc może być przyznana osobie fizycznej, która (...) posiada numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Dlatego też, zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o wpis do ewidencji producentów, zamieszczoną na stronie Agencji: (...) „Zasada alternatywna – niezależnie od zasady podstawowej, regulującej kwestię wpisu do ewidencji producentów oraz nadawania numerów identyfikacyjnych, możliwe jest nadanie odrębnego numeru identyfikacyjnego, o którym mowa w pkt. 1, jeżeli Wnioskodawca:

a) jest producentem rolnym i prowadzi samodzielnie odrębne gospodarstwo rolne stanowiące zorganizowaną całość gospodarczą.

W przypadku złożenia takiej deklaracji, Wnioskodawca jest zobowiązany do wskazania dowodów potwierdzających tę okoliczność. Dowody

(np. dokumenty) powinny zostać dołączone do wniosku o wpis do ewidencji producentów;

b) zamierza uczestniczyć w mechanizmach innych niż wymienione w art. 12 ust. 4b ustawy, lub

c) jest posiadaczem zwierzęcia lub podmiotem prowadzącym zakład utylizacyjny.

Numer identyfikacyjny nadany podmiotom w trybie określonym w pkt b i c nie może być wykorzystywany do ubiegania się o:

1) przyznanie pomocy w ramach działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 8 i 10 – 12a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków

Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;

2) przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1-5 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027;

3) wypłatę pomocy w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013;

4) wypłatę płatności w ramach działania, o którym mowa w art. 1 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2026 t.j.).

Reasumując, ubiegać się o nadanie odrębnego numeru identyfikacyjnego może osoba, której małżonek ma już uprzednio nadany numer. Spełnienie tego wymagania jest warunkiem koniecznym, aby możliwe było nadanie numeru odrębnego.

W celu uzyskania odrębnego numeru identyfikacyjnego w ewidencji producentów, należy złożyć wniosek o wpis do ewidencji producentów. Wniosek składa się do Kierownika Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Formularz wniosku o wpis do ewidencji producentów wraz instrukcją wypełnienia wniosku dostępny jest na stronie internetowej ARiMR. Wniosek o wpis do ewidencji producentów w celu nadania odrębnego numeru identyfikacyjnego, należy złożyć (osobiście, za pośrednictwem poczty lub poprzez ePUAP) w Biurze Powiatowym ARiMR właściwym dla miejsca zamieszkania Wnioskodawcy lub siedziby Wnioskodawcy. Wykaz biur powiatowych wraz z adresami znajduje się na stronie internetowej ARiMR.

12. Czy osoba posiadająca wykształcenie średnie nierolnicze musi ukończyć 2 kursy kwalifikacyjne i uzyskać tytuł zawodowy technika?

Nie. Zgodnie z informacjami zawartymi w sekcji IV.1.3. wytycznej szczegółowej, w przypadku osób posiadających wykształcenie minimum zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe aby spełnić warunek związany z uzyskaniem kwalifikacji zawodowych wystarczy udokumentować posiadanie jednej kwalifikacji w zawodzie, tj.: rolnik (np. ROL.04. Prowadzenie produkcji rolniczej), ogrodnik (np. OGR.02. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych), pszczelarz (np. ROL.03. Prowadzenie produkcji pszczelarskiej) lub mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych (np. ROL.02. Eksploatacja pojazdów, maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w rolnictwie).

13. Czy przekazujący całe gospodarstwo rolne młodemu rolnikowi może zostawić sobie stado krów?

Przez przejmowanie gospodarstwa w całości i na własność rozumie się nabycie wszystkich użytków rolnych (UR) oraz zwierząt gospodarskich wchodzących w skład gospodarstwa przynajmniej jednej przekazującej osoby fizycznej, z tym że własnością osoby przekazującej lub w jej posiadaniu mogą pozostać UR o powierzchni nie większej niż 0,5 ha.

Zatem, jeżeli mają zostać naliczone punkty za przejmowanie gospodarstwa w całości, przekazujący wraz z gruntami rolnymi tworzącymi to gospodarstwo powinien przekazać młodemu rolnikowi również zwierzęta gospodarskie.

14. Jeżeli wnioskodawca rozpoczął prowadzenie gospodarstwa 09.06.2023 r. i nadal studiuje na studiach dziennych i okaże na moment złożenia wniosku ważną legitymację to otrzyma 1 pkt za dotychczasową aktywność zawodową wnioskodawcy?

Zgodnie z informacjami zawartymi w sekcji IV.3.8 ust. 1-2 wytycznych szczegółowych, za dotychczasową aktywność zawodową Wnioskodawcy przyznaje się 1 punkt. Należy zaznaczyć, że punkt za to kryterium przyznaje się, jeśli w dniu złożenia WOPP Wnioskodawca jest domownikiem w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników lub uczniem w systemie dziennym albo studentem na studiach stacjonarnych, lub zarejestrowanym bezrobotnym.

15. Czy młody rolnik musi być ubezpieczony w KRUS?

Przepisy wytycznej szczegółowej oraz regulamin naboru wniosków nie nakładają na Wnioskodawcę ubiegającego się o pomoc obowiązku podlegania ubezpieczeniu w KRUS.

16. Co w przypadku gdy jestem rolnikiem od 4 lat i zdecyduję się na ślub z osobą która skorzystała z premii dla młodych rolników i jest już po wypłacie I raty pomocy?

Pomocy nie przyznaje się, jeżeli małżonkowi Wnioskodawcy, w trakcie trwania małżeństwa lub przed jego zawarciem, niezależnie od rodzaju małżeńskiego ustroju majątkowego oraz od tego, czy prowadzą wspólne czy odrębne gospodarstwa:

- 1) przyznano pomoc – chyba że pomoc nie została / nie zostanie wypłacona;
- 2) wypłacono co najmniej pierwszą ratę pomocy – chyba, że wypłacona pomoc została zwrócona w całości;
- 3) wypłacono:
 - a) co najmniej pierwszą ratę pomocy dla młodych rolników w ramach PROW 2014-2020 (chyba że wypłacona pomoc została zwrócona w całości) lub pomoc dla młodych rolników w ramach PROW 2007-2013,
 - b) pomoc dla młodych rolników w ramach SPO 2004-2006;
- 4) przyznano pomoc w ramach I.10.5 – chyba że pomoc nie została/nie zostanie wypłacona;
- 5) wypłacono co najmniej pierwszą ratę pomocy w ramach I.10.5 – chyba że wypłacona pomoc została zwrócona w całości.

Pomocy nie przyznaje się, jeżeli małżonek Wnioskodawcy, w trakcie trwania małżeństwa lub przed jego zawarciem, rozpoczął prowadzenie działalności rolniczej wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia przez Wnioskodawcę WOPP.

17. Czy warunkiem koniecznym w ubieganiu się o młodego rolnika jest posiadanie 1 ha w momencie składania wniosku? Nie posiadam numeru producenta (EP), czy mogę zarejestrować się na Platformę Usług Elektronicznych ARiMR (PUE)?

Zgodnie z PS WPR 2023-2027, z pomocy w ramach Interwencji I.11. może skorzystać osoba, która rozpoczęła prowadzenie działalności rolniczej nie wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy (WOPP). Przedmiotową pomoc uzyskać może również osoba, która w momencie składania wniosku nie jest jeszcze właścicielem lub posiadaczem przynajmniej 1 ha użytków rolnych, a która rozpocznie prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie wskazanym w biznesplanie najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy.

Każdy Wnioskodawca przed złożeniem WOPP musi posiadać numer producenta. Dotyczy to także osób, które na tym etapie jeszcze nie posiadają gruntów rolnych oraz zwierząt. W tym celu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2022 r., poz. 2001 z późn. zm.) oraz Instrukcją wypełniania wniosku o wpis do ewidencji producentów, należy wystąpić z wnioskiem o nadanie numeru identyfikacyjnego do kierownika biura powiatowego ARiMR z zaznaczeniem na wniosku w sekcji III. PRODUCENT w polu 02 – opcję **potencjalny beneficjent**. Dopiero posiadając nadany numer EP można załogować się na Platformie Usług Elektronicznych ARiMR (PUE). Po utworzeniu gospodarstwa rolnego (zgodnie z wytyczną czas na utworzenie gospodarstwa to okres 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy) należy złożyć zmianę do wniosku o wpis do ewidencji producentów i zaznaczyć opcję w polu 02 – **producent rolny**.

18. Czy jest możliwość zakupu gruntów ornych jednocześnie korzystając z kredytu linii MRcsk?

W wymaganiach dotyczących biznesplanu oraz racjonalności kosztów opisanych w regulaminie naboru wniosków wskazano m.in., że: szacunkowe wydatki na inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne określone w biznesplanie w kwocie netto: (...) 2) nie są finansowane z innych środków publicznych. Istnieje możliwość kumulacji pomocy w I.11 (ok. 44 tys. euro) z MRcsk (do 20 tys. euro) do maksymalnej kwoty (100 tys. euro) – w przypadku różnych inwestycji. Jeśli inwestycja w środki trwałe (zakup gruntów rolnych) nie jest przewidziana w biznesplanie w I.11 (jako wpisująca się w 70% kwoty premii) to taka inwestycja może być sfinansowana z MRcsk .

19. Czy będzie możliwość aktualizacji wniosku i biznesplanu po otrzymaniu decyzji? Czasami występują sytuacje niezależne od rolnika, np. potencjalny dzierżawca rozmyśli się i nie wydzierżawi młodemu rolnikowi działki zaplanowanej do przejęcia a zostały przydzielone punkty za wielkość gospodarstwa.

Obsługa WOPP kończy się poinformowaniem Wnioskodawcy o wyniku oceny jego wniosku i następnie przesłaniem Wnioskodawcy umowy o przyznaniu pomocy wraz z oświadczeniem ARiMR o woli jej zawarcia oraz wezwaniem Wnioskodawcy do jej zawarcia – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia WOPP i niestwierdzenia zaistnienia żadnej z przesłanek odmowy zawarcia umowy. Umowa o przyznaniu pomocy określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach interwencji I.11 w zakresie wsparcia rozpoczynania i rozwoju działalności rolniczej w gospodarstwie przez młodego rolnika w zakresie wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży nieprzetworzonych produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

Umowa o przyznaniu pomocy może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron w przypadkach w niej określonych. Formularz umowy o przyznanie pomocy stanowi załącznik nr 2 do regulaminu naboru wniosków.

Zgodnie z § 11 ust. 4 umowy o przyznaniu pomocy: Zawarcia aneksu do Umowy wymagają szczególności zmiany w biznesplanie w zakresie:

1) danych działek planowanych do przejęcia, jak również danych osobowych osób fizycznych przekazujących grunty rolne o ile zostały przyznane lub będą przyznane punkty za kryterium

wyboru dotyczące różnicy wieku pomiędzy przekazującym i wnioskodawcą lub za przejęcia gospodarstwa w całości;

2) powierzchni i rodzaju upraw w roku wyjściowym i docelowym o ile ma to wpływ na wielkość ekonomiczną gospodarstwa lub zostały przyznane punkty za powierzchnię użytków rolnych w roku wyjściowym;

3) składników gospodarstwa wskazanych w biznesplanie dla roku wyjściowego;

4) skali i rodzaju produkcji rolniczej, jeśli ma wpływ na wielkość ekonomiczną wyjściową lub nieosiągnięcie wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa w roku docelowym, zwłaszcza w przypadku gdy przyznano punkty za zaplanowanie osiągnięcia co najmniej 50% wielkości ekonomicznej gospodarstwa w roku docelowym z produkcji zwierzęcej;

5) inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, jeśli dochodzi do zmiany uzasadnienia zaplanowanych kosztów inwestycji, charakterystyki i paramentów technicznych oraz obniżenia szacunkowej wartości w kwocie netto wszystkich inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne poniżej 70% kwoty pomocy, (...).

20. Czy budynki, w których będą utrzymywane zwierzęta muszą być własnościowe czy mogą być użyczone / dzierżawione od innego rolnika (rodziców)?

ARiMR bierze pod uwagę składniki gospodarstwa posiadane przez Wnioskodawcę lub planowane do przejęcia oceniając m.in. spójność i racjonalność biznesplanu oraz weryfikując warunek dotyczący funkcjonowania gospodarstwa jako zorganizowanej całości. Zasadniczo, posiadaczem rzeczy jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny).

Natomiast planując inwestycje i konstruując biznesplan należy mieć na uwadze warunki wsparcia, przykładowo, nie są wspierane inwestycje budowlane związane z budynkami lub budowlami wykorzystywanymi do wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania ich do sprzedaży uwzględnione w biznesplanie jako zakres operacji, które są realizowane na gruntach innych niż stanowiące wyłączną własność Wnioskodawcy lub beneficjenta, lub przedmiot jego małżeńskiej wspólności majątkowej.